

ATLETSKI SAVEZ SRBIJE

TAKMIČARSKO HODANJE

VODIČ ZA SUĐENJE I ORGANIZOVANJE

Priručnik za sudije, službena lica, trenere i takmičare

Ažurirano novembra 2014.

ATLETSKI SAVEZ SRBIJE

TAKMIČARSKO HODANJE

VODIČ ZA SUĐENJE I ORGANIZOVANJE

Priručnik za sudije, službena lica, trenere i
sportiste

Ažurirano novembra 2014.

Beograd, 2015.

**IAAF
ATLETSKI SAVEZ SRBIJE**

Za izdavača
Slobodan Branković

Prevod i stručna recenzija
dr Vesna Repić Čujić
međunarodni sudija za takmičarsko hodaње nivo II

Tehničko uređenje i štampa

Tiraž
200 primeraka

Strahinjića Bana 73a, 11000 Beograd
Tel.: (38111) 625 088, 626 876 Fax: (38111) 627 371

SADRŽAJ

1. IAAF Odbor za takmičarsko hodaње 2012. – 2015.
2. Uvod
3. Član 230 IAAF Pravila
4. Suđenje
5. Šef sudija
6. Zapisničar
7. Tabla opomena
8. Elektronsko prikupljanje podataka i tabla opomena
9. Tehničke informacije za međunarodna takmičenja u takmičarskom hodaњу
10. IAAF pravilo “kaznene zone”
11. Kategorije i dužine staza

1. IAAF ODBOR ZA TAKMIČARSKO HODANJE

2012. – 2015.

Predsedavajući

Maurizio DAMILANO (ITA)

Članovi

Khaled AMARA (TUN)
Sari ESSAYAH (FIN)
Fumio IMAMURA (JPN)
Robert KORZENIOWSKI (POL)
Peter MARLOW (GBR)
Fausto MENDOZA CAJAS (ECU)
Maris PETERSON (RUS)
Miguel Ángel RODRIGUEZ (MEX)
Luis SALADIE (ESP)
Jane SAVILLE (AUS)
Shande YANG (CHN)

Projektni zadatak

Osnovna uloga

1. Odbor za takmičarsko hodanje, koji je izabran od strane IAAF Kongresa, će savetovati IAAF u vezi sa takmičarskim hodanjem.

Specifični zadaci i aktivnosti

2. Odbor za takmičarsko hodanje će imati navedene specifične zadatke i aktivnosti:
 - a) da izveštava i daje preporuke Savetu u vezi sa takmičenjima u takmičarskom hodanju u atletici;
 - b) da razmatra pravila takmičanja i propise, koji se odnose na takmičarsko hodanje, i daje preporuke Savetu;
 - c) da drži pod nadzorom tehničke standarde IAAF takmičenja u takmičarskom hodanju, koja se održavaju pod IAAF Svetskom serijom, i daje preporuke Savetu;
 - d) da po potrebi sarađuje i da se konsultuje sa drugim odborima i komisijama po pitanjima takmičarskog hodanja;
 - e) da predloži objavljivanje ili ažuriranje priručnika, publikacija i drugih pisanih materijala koji se odnose na takmičarsko hodanje;
 - f) da širom sveta promoviše, podstiče i podržava razvoj takmičarskog hodanja.

2. UVOD

Takmičarsko hodaње je imalo izuzetan razvoj nakon prvog publikovanja "IAAF Vodič za takmičarsko hodaње". Ova najnovija revidirana verzija sadrži promene u pogledu organizacije i pravila koja su odobrena od strane IAAF-a na Kongresu u Moskvi (RUS) 2013. Takmičarsko hodaње se dodatnim naporima prilagođava svakodnevnim promenama sportskog okruženja da bi nastavilo svoj rast na svetskoj sceni.

Ohrabrujuće je videti, u poslednjih nekoliko godina, doprinos svih delova atletske porodice u ovoj oblasti.

Zahvaljujemo se IAAF Savetu za dugotrajnu pomoć u implementaciji predloga i sugestija, koje su imale za cilj poboljšanje organizacije i suđenja na trkama u takmičarskom hodaњу.

Pod vođstvom IAAF Odeljenja za razvoj i odnose sa članovima, uz saradnju sa Odborom za takmičarsko hodaње, focus je bio usmeren na trening i edukaciju sudija svih nivoa. Ovo je imalo pozitivan efekat na regrutovanje novih sudija. Sada je sudijama na raspolaganju veći broj mogućnosti za usavršavanje kroz praktično iskustvo na veoma značajnim međunarodnim takmičenjima.

Ovo je takođe stimulisalo aktivnost na regionalnom nivou da se obezbeđuju kvalifikovanije sudije i da se obnavlja IAAF panel međunarodnih sudija za takmičarsko hodaње.

Ova knjiga nije samo za sudije, već i za:

- (a) Sportiste koji bi trebalo da razumeju šta to sudije traže,
- (b) Trenere koji moraju da istražuju sve oblasti da bi njihovi sportisti hodali prema pravilima,
- (c) Organizacione komitete da bi bili sigurni da se njihova takmičenja održavaju na profesionalan i fer način,
- (d) Federacije članove koji upravljaju svim aspektima takmičarskog hodaња u svojoj državi,
- (e) Privržene ljubitelje atletike koji nastoje da unaprede svoje znanje o sportu.

Naša zahvalnost, takođe, i članovima IAAF Odbora za takmičarsko hodaње koji su doprineli korisnim komentarima i smernicama. Ova informativna brošura će poboljšati standard suđenja, razumevanja i uvažavanja takmičarskog hodaња širom sveta.

2. ČLAN 230 IAAF PRAVILA

(preuzeto iz IAAF Pravila za takmičenje 2014-2015)

Definicija takmičarskog hodanja

1. Takmičarsko hodaње je napredovanje naizmeničnim izvođenjem koraka pri kojem hodač nema (ljudskom oku) vidljiv gubitak kontakta sa podlogom. Noga koja započinje korak mora biti potpuno opružena u zglobu kolena od trenutka prvog kontakta sa podlogom do trenutka prolaska kroz vertikalni položaj.

Suđenje

2. (a) sudije za takmičarsko hodaње biraju Šefa sudija, ukoliko on nije bio ranije određen;
(b) sudije obavljaju svoju funkciju samostalno i njihovo suđenje se bazira na vizuelnom opažanju;
(c) na takmičenjima iz Člana 1.1 (a) Pravila sve sudije moraju biti sa liste sudija za hodaње IAAF-a. Na takmičenjima iz Člana 1.1 (b), (c), (f), (g) i (j) Pravila, sve sudije moraju biti sa liste sudija za hodaње IAAF-a ili sa liste sudija za hodaње kontinentalne asocijacije;
(d) za takmičenja koja se održavaju na putu, mora biti najmanje šest, a naviše devet sudija, uključujući i Šefa sudija;
(e) za takmičenja na stazi optimalno je šest sudija, uključujući i Šefa sudija;
(f) na takmičenjima iz Člana 1.1 (a) Pravila može suditi samo po jedan sudija iz jedne zemlje.

Šef sudija

3. (a) na takmičenjima iz Člana 1.1 (a), (b), (c), (d) i (f) Pravila, Šef sudija ima ovlašćenje da diskvalifikuje takmičara u poslednjih 100 m trke u slučaju kada njegova hodanje nije u skladu sa odredbama Člana 230.1, Pravila, bez obzira na broj crvenih kartona koji su za njega do tog trenutka prosleđeni Šefu sudija. Takmičaru koji je diskvalifikovan od strane Šefa sudija po tom osnovu biće dozvoljeno da završi trku. On će biti obavešten o diskvalifikaciji od strane Šefa sudija ili negovog pomoćnika pokazivanjem crvenog znaka nakon što završi trku, kada im se za to ukaže prva mogućnost.
(b) Šef sudija tokom trke ima ulogu kontrolora, a sudi samo u posebnom slučaju koji je naveden u članu 230.3 (a) Pravila. Na takmičenjima iz Člana 1.1 (a), (b), (c) i (f) Pravila mogu biti određena dvojica, ili više, pomoćnika Šefa sudija. Pomoćnici Šefa sudija pomažu pri vođenju evidencije diskvalifikacija takmičara i ne mogu obavljati ulogu sudija za takmičarsko hodanje;
(c) na takmičenjima iz člana 1.1 (a), (b), (c) i (f) Pravila, određuje se službeno lice za evidenciju opomena na tabli (tablama) i zapisničar Šefa sudija.

Žuti znak

4. Ukoliko sudija nije u potpunosti zadovoljan kako takmičar poštuje pravila hodanja iz Člana 230. tačka 1. Pravila on treba da mu, kada god je to moguće, pokaže žuti znak, koji sa obe strane ima simbol učinjenog prekršaja.

Takmičaru sudija nema pravo da pokaže žuti znak za istu grešku. Pošto je pokazao žuti znak takmičaru, sudija o tome mora, nakon završetka takmičenja, da obavesti Šefa sudija.

Crveni kartoni

5. Ako sudija tokom bilo kog dela takmičenja uoči da takmičar narušava Član 230.1 Pravila pokazujući vidan gubitak kontakta sa podlogom, ili savijajući koleno, on će poslati Šefu sudija crveni karton.

Diskvalifikacija

6. (a) Kada Šefu sudija za istog takmičara od strane troje sudija stignu tri crvena kartona, takmičar je diskvalifikovan. Šef sudija, ili njegov pomoćnik, obaveštava takmičara o diskvalifikaciji pokazivanjem crvenog znaka. Nemogućnost obaveštavanja takmičara o diskvalifikaciji neće rezultirati njenim ukidanjem;
- (b) Na takmičenjima iz Člana 1.1 (a), (b), (c) ili (e) Pravila takmičar ne može biti diskvalifikovan na osnovu odluka dvoje sudija iz iste zemlje;
- (c) U takmičenju na stadionu diskvalifikovani takmičar mora odmah napustiti atletsku stazu, a u takmičenjima na putu takmičar mora odmah skinuti takmičarske brojeve i napustiti trasu trke. Protiv takmičara koji ne napusti trasu ili stazu se može pokrenuti disciplinski postupak u skladu sa članom 60.4 (f) i 145.2 Pravila;
- (d) Jedna ili više tabli za evidenciju crvenih kartona se postavlja uz stazu u blizini cilja, kako bi takmičari bili blagovremeno obavešteni o broju crvenih kartona, koji su za svakog od njih, prosleđeni Šefu sudija. Na tabli se postavlja oznaka za vrstu prekršaja koji je doveo do crvenog kartona;
- (e) na takmičenjima iz Člana 1.1 (a) Pravila sudije moraju imati na raspolaganju ručnu elektronsku komunikacionu opremu za prenošenje obaveštenja o crvenim kartonima zapisničaru Šefa sudija i za postavljanje na tablu (table) opomena. Na ostalim takmičenjima, na kojima se ne koristi takva oprema, Šef sudija će odmah po završetku takmičenja obavestiti glavnog sudiju o takmičarima koji su diskvalifikovani po Članu 230.3 pod (a) ili 230.6 pod (a) Pravila navodeći takmičarski broj, vreme kada je diskvalifikovan i vrstu prekršaja. Isto će biti urađeno i za sve takmičare koji su dobili crvene kartone.

Start

7. Znak za start trke u hodanju daje se pucnjem iz pištolja. Komande na startu su iste kao za trke duže od 400 m na stadionu (Član 162.2 (b) Pravila). Kod trka sa velikim brojem takmičara daje se znak upozorenja pet minuta, tri minuta i jedan minut pre starta. Posle komande “na mesta” takmičari treba da se postave na liniju starta na način na koji su odredili organizatori. Starter mora da utvrdi da

niko od takmičara ne dodiruje stopalom (ili bilo kojim drugim delom tela) startnu liniju, ili tlo ispred nje, i tek tada da znak za početak trke.

Bezbednost i lekarska pomoć

8. (a) Organizacioni odbor takmičenja u hodanju dužan je da osigura bezbednost takmičarima i službenim licima. Za takmičenja iz Člana 1.1 (a), (b), (c) i (f) Pravila organizator mora obezbediti da trasa na kojoj se odvija takmičenje bude potpuno zatvorena za saobraćaj u oba pravca;
- (b) Lekarska pomoć tokom održavanja trke, koju obavlja jasno označeno stručno osoblje koje odredi organizator takmičenja, se ne smatra nedozvoljenom pomoći takmičarima;
- (c) Takmičar kome medicinski delegat, ili član stručnog medicinskog osoblja, određenog od strane organizatora takmičenja, naredi da napusti takmičenje iz zdravstvenih razloga mora to odmah i da učini.

Napitci/ sunderi i okrepne stanice

9. (a) Voda i druga dozvoljena sredstva za osveženje moraju biti dostupna na startu i na cilju svih trka;
- (b) Za sve trke duže od 5 km, uključujući i 10 km, kada vremenski uslovi to zahtevaju, postavljaju se na odgovarajućem rastojanju stanice za osveženje (voda za piće/vlažni sunderi);
Napomena: Ako organizacioni i/ili vremenski uslovi dozvoljavaju, moguće je rasporediti na trasi i raspršivače vode/tuševe.
- (c) U trkama dužim od 10 km na trasi se u svakom krugu postavljaju i stanice za okrepu. Pored toga, približno na sredini rastojanja između stanica za okrepu postavljaju se stanice za osveženje (voda i vlažni sunderi). Stanice za osveženje mogu se postaviti i na kraćem rastojanju, ako to vremenski uslovi zahtevaju;
- (d) Sredstva za okrepu, koja obezbeđuje organizator ili sami takmičari, postavljaju se na stanicama za okrepu tako da budu lako dostupna takmičarima i službenim licima zaduženim za dodavanje okrepe takmičarima u ruke;
- (e) Službena lica ne smeju ulaziti na trasu i ometati takmičare. Oni mogu dodavati okrepu takmičaru otpozadi, sa strane na rastojanju najviše do 1 metar, ali ne ispred stola;

- (f) Na takmičenjima iz člana 1.1 (a), (b), (c) i (f) Pravila najviše po dva službena predstavnika svake zemlje mogu biti kod stola sa sredstvima za okrepu. Ni pod kakvim uslovima nije dozvoljeno da ova službena lica trče uz takmičara dodajući mu sredstvo za okrepu;

Napomena: Za disciplinu u kojoj za jednu državu nastupa više od tri takmičara tehničkim propozicijama se može dozvoliti da veći broj službenih lica može biti kod stola sa sredstvima za okrepu.

- (g) Takmičar može, u bilo koje vreme, da nosi vodu ili osveženje u ruci ili pričvršćeno za njegovo telo pod uslovom da je/ga nosi od starta ili da je uzeo na službenoj okrepnjoj stanici;
- (h) Takmičara koji uzme ili primi osveženje ili vodu izavan prostora zvaničnih okrepnih stanica i stanica za vodu, osim kada je to obezbeđeno iz medicinskih razloga od strane, ili po nalogu službenog lica takmičenja, ili uzme osveženje od drugog takmičara, glavni sudija mora za takav prekršaj opomenuti žutim kartonom, ako je to uradio prvi put. Pri drugom takvom prekršaju, glavni sudija diskvalifikuje takmičara pokazivanjem crvenog kartona. Takmičar tada mora odmah napustiti stazu.

Trke na putu

10. a) Dužina kruga ne sme biti manja od 1 km, niti veća od 2 km. Trasa trke čiji se start i cilj nalaze na stadionu, mora biti što je moguće bliže stadionu;
- b) Merenje trase trka vrši se u skladu sa Članom 240.3 Pravila.

Odvijanje trke

11. U disciplinama hodanja na 20 km i dužim, takmičar može, uz dozvolu službenog lica i pod njegovim nadzorom, privremeno napustiti stazu ili trasu trke, pod uslovom da pri tome ne skraćuje predviđenu dužinu staze.
12. Ako glavni sudija zaključi na osnovu izjave sudije, ili sudije na stazi, ili na drugi način, da je takmičar u toku trke napustio obeleženu trasu i na taj način skratio stazu koju je trebalo preći, on će biti diskvalifikovan.

13. Za takmičenja iz Člana 1.1 (a), (b), (c) i (f) Pravila satnica mora biti tako podešena da sve trke počnu i da se završe po dnevnoj svetlosti.

4. SUĐENJE

4.1 OSNOVNI PRINCIPI

Uloga sudija za takmičarsko hodaње je da osiguraju da takmičar poštuje definiciju takmičarskog hodaња navedenu u Članu 230. IAAF Pravila.

Svaki od sudija mora pažljivo da posmatra sve takmičare, i da zauzme takvo mesto koje mu omogućuje da dobro oceni da li takmičar hoda u skladu sa Pravilima. Ukoliko sudija smatra, na osnovu svog zapažanja, da bilo koji od takmičara izgleda kao da će prekršiti Član 230. Pravila, dužan je da takmičaru pokaže žuti znak. Drugim rečima, ukoliko sudija nije u potpunosti zadovoljan da je sportista u skladu sa Članom 230.1 Pravila, on bi trebalo da upozori takmičara pokazujući mu žuti znak sa simbolom prekršaja.

Sudija može svakom od takmičara pokazati žuti znak samo jednom za svaki od prekršaja, tj. kada gubi kontakt sa podlogom ili kada ne ispravlja koleno stajne noge od momenta prvog kontakta sa podlogom do prolaska kroz vertikalnu, odnosno najviše dva žuta znaka. Sve sudije moraju upisati u predviđeni zapisnik sva pokazivanja žutog znaka; takmičarski broj, vrstu i vreme kada je dat.

U slučaju kada sudija odluči da takmičar definitivno ne hoda u skladu sa Članom 230. Pravila on će upisati vrstu prekršaja u crveni karton, i poslati ga zapisničaru za objavljivanje. Posle davanja crvenog kartona sudija više ne sudi tom takmičaru.

Veoma je važno znati sledeće:

- Sudija ne može poslati drugi crveni karton za takmičara
- Sudija ne može pokazati žuti znak takmičaru nakon što mu je dao crveni karton.

Kada sudija piše crveni karton, **nije mu dozvoljeno** da direktno obrazlaže svoju odluku takmičaru. Sudija će popuniti crveni karton da pokazuje trku, kategoriju, takmičarski broj, vreme davanja i razlog opomene (gubitak kontakta sa podlogom ili savijeno koleno), broj sudije i na kraju njegov potpis. Crveni karton se šalje, što je moguće pre, zapisničaru.

Sudije moraju da vode evidenciju o svim crvenim kartonima koje su dali. Pored Šefa sudija, ostale sudije moraju da vode računa o sledećem:

- Sudija može suditi samo na delu staze gde ga postavi Šef sudija.
- Sudija ne sme da razgovara ni sa kim, osim sa Šefom sudija, o pitanjima koja se tiču suđenja takmičarima u trci.
- Sudija ne sme bez dozvole da napusti svoje mesto i ne sme da smatra da je takmičenje završeno sve dok poslednji takmičar ne završi trku.
- Sudija se mora javiti Šefu sudija najmanje jedan sat pre početka takmičenja.
- Po završetku takmičenja, sudije su dužne da predaju svoje zapisnike Šefu sudija, koji će ih obavestiti kada mogu da odu. Ovo je neophodno jer može biti potrebno da sudija da iskaz u slučaju žalbe.
- Sve sudije moraju da prisustvuju sastanku posle trke kojim predsedava Šef sudija. Šef sudija će voditi diskusiju, izvestiti o trci i navesti sudijska neslaganja.
- Takođe, mora biti jasno da sudija mora da pokaže takmičaru upozorenje pokazujući mu žuti znak, sa simbolom dela sa obe strane, pre davanja crvenog kartona, uz sledeće izuzetke:
 1. Kada sportista očigledno i nedvosmisleno krši pravila i nepravedno stiče prednost
 2. Kada sportista u poslednjem delu trke krši pravila, a kasno je da se pokaže žuti znak
 3. U slučaju kada Šef sudija koristi specijalno pravo da diskvalifikuje sportistu u zadnjih 100 m trke

Sve sudije rade samostalno i nikada nesmeju biti u parovima.

Na takmičenjima na stazi po jedan sudija se nalazi u krivini i po jedan/dva na ravnim delovima staze.

Na krugu na takmičenjima po putu koristi se sličan sistem. U svim trkama mudro je da se Šef sudija, i odgovarajući broj drugih sudija nađu u ciljnoj ravnini, ili barem poslednjih 100 m.

Sve sudije treba da pripreme svu neophodnu opremu, npr. uniformu, bedž ili traku oko ruke, zapisnike, crvene kartone, žute znakove i odgovarajuće olovke. U slučaju nevremena oni treba da imaju kabanice i druga sredstva da sebe i svoju dokumentaciju sačuvaju suvom.

4.3 PREGLED DUŽNOSTI SUDIJE

- dostupan je najmanje jedan sat pre početka takmičenja,
- ukoliko nije drugačije odlučeno bira Šefa sudija,
- sledi uputstva koja dobije od Šefa sudija,
- pokazuje žuti znak takmičaru koji dolazi u opasnost da prekrši pravila i beleži razlog,
- daje crveni karton svakom takmičaru koji prekrši pravila,
- pravilno popunjava sudijski zapisnik i predaje ga Šefu sudija ili zapisničaru,
- posle takmičenja javlja se Šefu sudija i proverava da li je on dobio sve njegove crvene kartone,
- nakon takmičenja na raspolaganju je za kratak sastanak, diskusiju i da odgovori na pitanja Šefa sudija,
- kada da crveni karton da ne sumnja u svoju odluku.

4.4 POZICIJE SUDIJA

Opšte

Sudija treba da zauzme poziciju koja mu omogućava da nesmetano vidi noge takmičara.

Na takmičenjima na stazi idealno je da sudije budu smeštene van staze gde izdignuti unutrašnji ivičnjak neće smetati pogledu na noge takmičara.

Kod trka na putu sudija bi trebao, ukoliko je to moguće, da zauzme položaj iz kojeg se može jasno videti kontakt sa površinom puta.

Dobra pozicija za sudije je da, u odnosu na takmičara koji dolazi, bude pod uglom od 45 stepeni.

Ključne oblasti gde bi trebalo posvetiti posebnu pažnju:

- (a) prilikom ubrzavanja na startu,
- (b) kod obilaženja drugog hodača,
- (c) tokom ravnine u finišu,
- (d) u sredini grupe,
- (e) oko okretišta.

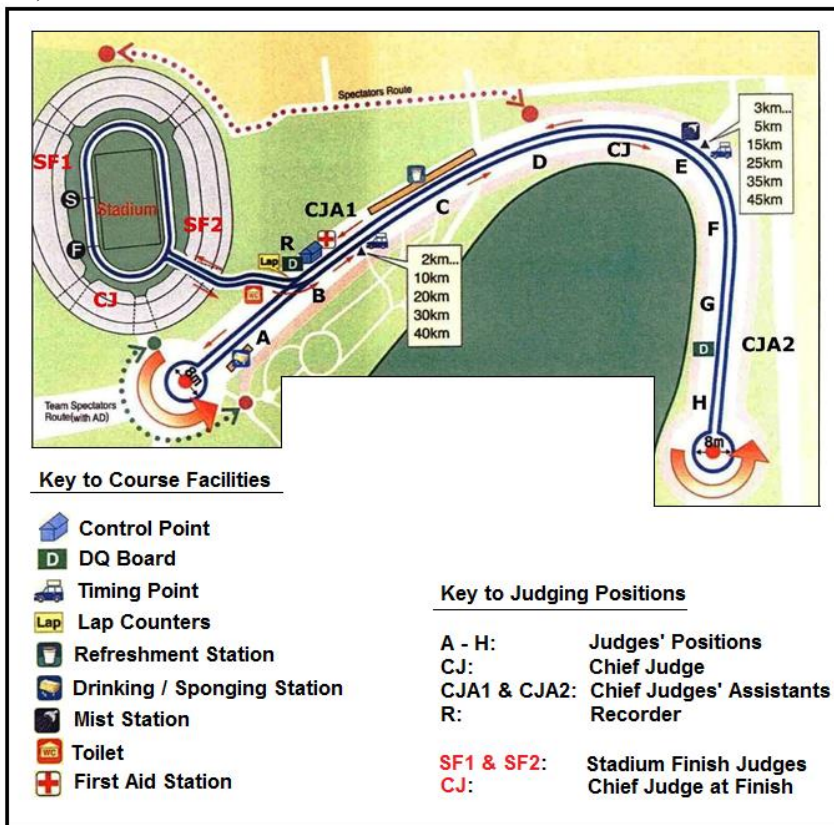
Pozicije sudija na hodaču po putu

Pozicije sudija na prikazanoj mapi, preporučenoj kružnoj stazi od 1 km do 2 km, je sa osam sudija, kako bi trka bila adekvatno pokrivena. Broj sudija uslovljen je postavkom staze. Pozicije sudija su obeležene brojevima od 1 do 8 (ili slovima) i ŠS za Šefa sudija.

Delovi trase gde je veoma važno posmatranje su:

- Okretišta
- Uzbrdice
- Oštri zaokreti
- Stanice sa napitcima/sunderima i okrepne stanice

Pozicije sudija su označene na donjoj mapi, preporuka za krug od 2 km (1 km)

4.5 ŠTA RADITI U SUĐENJU A ŠTA NE

- Ako si u nedoumici, daj prednost takmičaru. To jest, daj crveni karton samo kada si siguran.
- Ne veruj da je dokaz dobrog suđenja koliko si crvenih kartona napisao/la. Dobar sudija može pomoći takmičarima da završe trku pravovremenim pokazivanjem žutog znaka pre nego što dođe do kršenja pravila.
- Ukoliko imaš formirano mišljenje, reaguj odmah.
- Kada upozoravaš takmičara, budi siguran da je on video žuti znak.
- Ne sudi iz vozila koje se kreće.

- Zapamti da to kako takmičar hoda danas ne mora da znači će hodati sledeći put. Ne sudi takmičaru unapred za sledeću trku.
- Nemoj da si pod tuđim uticajem. Ti si odgovoran za svoj deo staze, prema tome donosi odluku sam i stani iza svog mišljenja.
- Izbegavaj razgovor tokom trke sa ostalim sudijama ili gledaocima. U obavezni si da radiš samostalno.
- Nemoj biti zainteresovan za poziciju ili mesto članova bilo kog tima.
- Ne prenosi nikom od takmičara informacije o toku trke.
- Budi nepristrastan.
- Popunjavaj crveni karton čitko, kako ne bi bilo zabune kada on dođe u ruke Šefu sudija ili zapisničaru.
 - Na trkama na stazi sudi sa spoljašnje strane staze.
 - Ne sudi trčeći pored takmičara ili ga fizički ometajući.
 - Ne sudi u ležećem položaju na stazi ili putu.
- Nemoj koristiti komunikacione uređaje (npr mobilni telefon/kamere ili video) tokom takmičenja, osim ako nije posebno izdat za ovaj događaj.

5. ŠEF SUDIJA

5.1 AKTIVNOSTI PRE POČETKA TAKMIČENJA

Prvi zadatak Šefa sudija je da osigura da ima sve što je potrebno da bi mogao da izvršava svoje dužnosti pre i tokom trke, koje su sažete u nastavku:

- (a) Trasa trke mora biti pregledana i moraju biti određene pogodne pozicije za svakog od sudiju i na odgovarajući način obeležene. Moraju biti pripremljeni crveni kartoni i sudijski zapisnici.
- (b) Sudijski žiri mora da bude informisan o važnim tehničkim aspektima takmičenja, naročito u onom delu koji se odnosi na suđenje. Ovaj rad sa sudijama održava se pre početka takmičenja, kako bi sudije imale dovoljno vremena da zauzmu svoje pozicije pre starta trke.
- (c) Svaki od sudija mora se označiti brojem (ili slovom) koji odgovara njegovoj poziciji na trasi. Ovaj broj (ili slovo) pomaže u identifikaciji svakog od sudija prema njegovim crvenim kartonima i u Sudijskom zbirnom zapisniku.
- (d) Sve sudije moraju da poseduju mapu trke i da imaju sve ostale informacije, koje su dostupne ostalim službenim licima koja su uključena u takmičenje u hodanju.

- (e) Sudije moraju da se upoznaju sa zapisničarom (sakupljači crvenih kartona) i da znaju gde se on nalazi za vreme trke. Posle toga, Šef sudija će javiti Glavnom sudiji da je sve u redu sa njegovim sudijskim žirijem.

5.2 POZICIJE NA TRASI

Uobičajeno je da će se tokom takmičenja Šef sudija nalaziti na ili blizu cilja, ukoliko je kružna trasa. Mnogo toga će zavisiti od vrste komunikacionog sistema koji se koristi između Šefa sudija, pomoćnika šefa sudija i zapisničara.

5.3 KOMUNIKACIJA O CRVENIM KARTONIMA

Bez sumnje, jedan od najbitnijih faktora je slanje crvenih kartona od sudija Šefu sudija i zapisničaru. Postoji više načina na koji Šef sudija može da komunicira sa ostalim sudijama. U svakom slučaju to mora biti urađeno najvećom brzinom. Nema ništa gore od situacije da morate da diskvalifikujete takmičara nakon što je prešao kroz cilj.

Najefikasniji način komuniciranja je kada se Šef sudija i zapisničar nalaze na fiksnom mestu, a svaki od sudija ima trkača/biciklistu/roleraša koji donosi kartone zapisničaru i koji ih proverava. Nakon dostavljanja kartona zapisničaru, trkač se mora odmah vratiti sudiji.

5.4 MENADŽMENT CRVENIH KARTONA

Nakon prijema crvenog kartona, zapisničar mora da proveri da li je isti pravilno popunjen. Ukoliko crveni karton nije pravilno popunjen, brojem atltičara, vremenom, razlogom opomene, kao i identifikacijom sudije, vraća ga sudiji na ispravku. Šef sudija neće preduzeti ništa dok ne dobije ispravno popunjen crveni karton.

Kada se proveri ispravnost crvenog kartona zapisničar unosi informaciju koju je dobio u Sudijski zbirni zapisnik. Zapisničar mora odmah kada primi tri crvena kartona za istog takmičara da o tome obavesti Šefa sudija. Šef sudija ili njegov asistent moraju zatim, što je pre moguće, da diskvalifikuju takmičara.

Pre nego što se to obaveštenje da, Šef sudija mora da dobije crvene kartona (najmanje tri) i da se vrati kod zapisničara kako bi proverio sledeće:

1. Da li su svi crveni kartoni pravilno popunjeni.
2. Da li su svi kartoni za istog takmičara.

3. Da nisu dva kartona od istog sudije.
4. Da nema kartona od sudija iz iste države (Član 1.1(a), (b), (c) ili (e) IAAF Pravila).

5.5 DISKVALIFIKACIJA

Kada takmičar koji treba da bude diskvalifikovan prilazi Šefu sudija on će to vidljivo pokazati držeći crvenu znak ispred njega u visini ramena. Potrebno je paziti da se pri tome ne ometaju drugi takmičari.

Na takmičenjima navedenim u Tački 1.1 pod (a), (b), (c), (d) i (f) Pravila, Šef sudija ima pravo da diskvalifikuje takmičara u poslednjih 100 m trke, kada on tokom svog napredovanja vidljivo krši paragraf 1 Člana 230. Pravila, bez obzira da li je sportista prethodno dobio ijedan crveni karton.

Na takmičenjima koja su navedena u Tački 1 pod (a), (b), (c) i (f), treba da budu delegirana dva, ili više, asistenata Šefa sudija. Uloga asistenta/asistenata Šefa sudija je da pomažu samo kod obaveštavanja o diskvalifikaciji i nemogu delovati kao sudije za takmičarsko hodanje.

Kada asistent Šefa sudija obavesti diskvalifikovanog takmičara ovu informaciju mora dostaviti, što je moguće pre, zapisničaru i Šefu sudija.

5.6 PROCEDURE NAKON TAKMIČENJA

Odmah po završetku trke, kada Šef sudija utvrdi da više ne pristižu crveni kartoni, sa zapisničarom će proveriti Sudijski zbirni zapisnik i glavnom sudiji prijaviti sve diskvalifikacije. Tek nakon toga se mogu objaviti službeni rezultati trke.

Ubrzo nakon trke Šef sudija će se sastati sa ostalim sudijama i razgovarati o trci. Pri tome će pokupiti sudijske zapisnike, i proveriti da li neki crveni karton nedostaje, ili nije zabeležen. Diskusiju na sastanku, o svim pitanjima u vezi sa takmičenjem i suđenjem, će voditi Šef sudija.

5.7. PREGLED DUŽNOSTI ŠEFA SUDIJA

- (a) Drži sastanak pre trke, kako bi sudijama dodelio predviđena mesta i objasnio proceduru suđenja koja će se koristiti tokom trke.
- (b) Proverava da li sve sudije imaju ispravane materijale.
- (c) Ukoliko koristi asistente, kao pomoć u obaveštavanju o diskvalifikaciji, postaviće ih na važne pozicije na trasi i uveriti se da su u stalnoj komunikaciji sa njim i zapisničarom.

- (d) Tesno sarađuje sa zapisničarom kako bi bio siguran da su svi crveni kartoni pravilno popunjeni i evidentirani.
- (e) Obavesti što pre takmičare da su diskvalifikovani, nakon provere da su evidentirana tri crvena kartona od trojice različitih sudija.
- (f) Paziti da se tabla opomena pravilno koristi za vreme trke. Treći crveni karton će se postaviti na tablu opomena bez obzira da li su Šef sudija, ili njegov asistent, obavestili atletičara o njegovoj diskvalifikaciji.
- (g) Proveri sa Glavnim sudijom trke da su rezultati ispravni i da je Sudijski zbirni zapisnik dostupan svim timovima u zvaničnim rezultatima.
- (h) Održi sastanak sudijskog žirija nakon trke, kako bi se analizirala trka, pokazao Sudijski zbirni zapisnik da bi se izvršila analiza i diskutovalo o problemima ili neslaganjima.
- (i) Preda izveštaj o takmičenju koji uključuje minimalno Sudijski zbirni zapisnik, koji će poslati odgovarajućoj organizaciji (npr. IAAF-u za takmičenja prema članu 1.1 pod (a) Pravila).

6. ZAPISNIČAR

6.1 ULOGA

Zapisničar je veoma važan za Šefa sudija naročito u trkama sa velikim brojem takmičara i/ili gde je od ključnog značaja blagovremeno obaveštavanje o diskvalifikaciji (npr. prenosi trka uživo, takmičenja visokog nivoa, itd). Glavne funkcije zapisničara su:

- da dobije sve crvene kartone od sudija i
- da ih evidentira u Sudijski zbirni zapisnik i
- da je siguran da se svi crveni kartoni pojavljuju na tabli.

Zapisničar izveštava Šefa sudija kada je takmičar dobio tri crvena kartona od trojice različitih sudija. Zapisničar će pokazati tri (ili više) crvena kartona kada Šefu sudija javlja o diskvalifikaciji. Šef sudija ne sme komentarisati trku sa zapisničarom.

Sudijski zbirni zapisnik je službeni zapisnik o suđenju u trci. **TAČNOST JE SUŠTINA.**

Na kraju trke kupiće se pojedinačni sudijski zapisnici i svi žuti znakovi i crveni kartoni upisani u Sudijski zbirni zapisnik.

Važno je upisati vreme kada je svaki od crvenih kartona dat i, gde god je to moguće, vreme kada je svaki od takmičara obavešten o diskvalifikaciji.

Sudijski panel mora dobiti kopije Sudijskog zbirnog zapisnika. Dodatno se Sudijski zbirni zapisnik mora distribuirati tehničkom delegatu (delegatima), ostalim delegatima, organizatorima takmičenja, timovima i medijima preko tehničko-informativnog centra sa zvaničnim rezultatima.

6.2 PREGLED DUŽNOSTI ZAPISNIČARA

- Sakuplja crvene kartone i beleži ih u Sudijski zbirni zapisnik;
- Obaveštava rukovaoca table o crvenim kartonima;
- Odmah obaveštava Šefa sudija i pomoćnike, gde je potrebno, kada dobije tri crvena kartona od trojice različitih sudija.

7. TABLA OPOMENA

Tabla se obično naziva diskvalifikaciona ili DQ tabla.

Svrha table je, prevashodno, informisanje takmičara o broju crvenih kartona, koje je zapisničar dobio za svakog od njih.

U praksi, tabla se može koristiti samo na kružnoj stazi ili stazi gde se ona može postaviti na takvo mesto gde je svi takmičari mogu lako videti i pročitati šta njoj piše svaki put kada prođu.

Struktura table je jednostavna:

- kolona ili više kolona sa takmičarskim brojevima učesnika i po tri prazna mesta pored broja,
- tabla mora da bude na mestu gde svi takmičari mogu jasno da je vide celu i njen sadržaj.

Kada zapisničar dobije crveni karton, nakon provere od strane Šef sudiya, unosi ga u Sudijski zbirni zapisnik u prvu praznu rubliku, pored takmičarskog broja, stavljajući simbol za vrstu prekršaja. Kada za istog takmičara pristigne drugi crveni karton upisuje se u drugu rubriku i tako dalje. Kada se pored takmičarskog broja pojave tri oznake to znači da je takmičar diskvalifikovan.

Veličina table će zavisiti od broja takmičara u treći.

Idealna situacija bi bila kada bi svi takmičarski brojevi bili na tabli napisani redom po veličini pre početka takmičenja, kako bi takmičari znali gde da gledaju.

Kada ima veoma veliki broj takmičara bolje je stavljati na tablu brojeve samo onda kada dođe crveni karton (tj. ukoliko broj nije na tabli, nije dobijen crveni karton za tog takmičara).

Podatke na tablu mora unositi zapisničar ili imenovani operater u saradnji sa zapisničarom, nakon provere od strane Šefa sudiya.

Primer manuelne table opomena

8. ELEKTRONSKO PRIKUPLJANJE PODATAKA I TABLA OPOMENA

Za sva takmičenja iz Tačke 1.1 pod (a) IAAF Pravila moraju da se koriste ručni kompjuterski uređaji sa mogućnošću prenosa svih crvenih kartona od sudije direktnom komunikacijom sa Zapisničarom i elektronskom tablom (tablama).

8.1 KOMPONENTE SISTEMA

- 8 ručnih terminala za upotrebu od strane sudija. Oni su povezani međusobno bežično ili kablom sa kompjuterom u kome se sakupljaju podaci.
- Elektronska tabla.
- Kompjuter koji funkcioniše kao “sakupljač podataka”.
- Štampač za crvene kartone.

8.2 OPIS RADA

Svaki od sudija za takmičarsko hodanje, na poziciji na trasi, ima pristup ručnom terminalu. Tim terminalom obično upravlja sekretar sudije i omogućava sudiji da se dodeljeni crveni kartoni elektronskim putem prenesu do kontrolne tačke.

8.3 SUDIJSKI TERMINAL

Sekretar sudije unosi:

- a) Broj sudije (1 – 8),
- b) Broj takmičara, najviše 4 cifre,
- c) Predlog crvenog kartona:
 1. savijeno koleno
 2. gubitak kontakta
- d) Potvrdu o detaljima koji su uneti.

Ove informacije se šalju u sakupljač podataka, koji se nalazi na kontrolnom punktu, gde se vrši detaljna provera tačnosti.

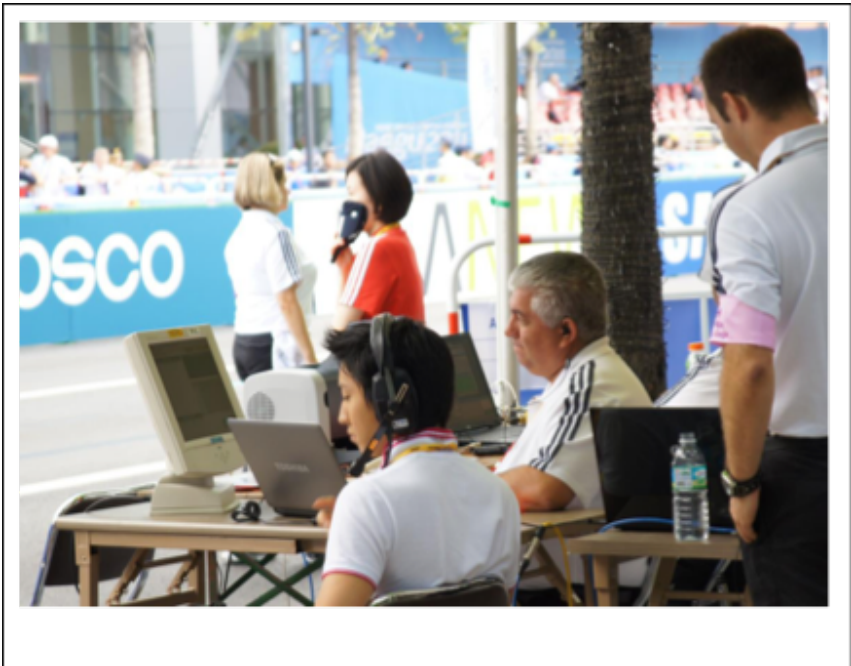
SEIKO Elektronska tabla

SEIKO Sudijski terminal

8.4 KONTROLNI PUNKT

Na kontrolnom punktu “sakupljač podataka” će se automatski logovati i vremenski označiti svaki od podataka koje je primio od sudije i zatim će:

- Proveriti i verifikovati da je taj broj validan. Ako ne, onda se poruka o grešci šalje na terminal sudiji koji je poslao podatke. Ukoliko je napisan dupli crveni karton, onda se ne šalje poruka o grešci. Ponekad se informacije prijave, ali se po njima ne postupa.
- Ako su dobijene informacije validne onda:
 1. “CRVENI KARTON” se štampa na kontrolnom punktu.
 2. Ažuriraju se podaci na tabli dodavanjem simbola za prekršaj pored odgovarajućeg broja. Ukoliko je ovo prvi crveni karton za sportistu tada se njegov broj dodaje na tablu ispod poslednjeg broja koji je prikazan.
 3. Sudija dobija potvrdu.
 4. Kompanija koja radi rezultate šalje proverene informacije.

Kontrolni punkt

9. TEHNIČKE INFORMACIJE ZA MEĐUNARODNA TAKMIČENJA U TAKMIČARSKOM HODANJU

9.1 IZBOR TRASE I MERENJE

Uspeh svih međunarodnih takmičenja u takmičarskom hodaњу u značajnoj meri zavisi od pravilnog izbora trase i njenog merenja. U Članu 230.10 IAAF Pravila navedeni su opšti uslovi za izbor maksimalne dužine trase za standardne distance takmičarskog hodaņa na 10 km, 20 km i 50 km.

U daljem tekstu izneta su detaljnija uputstva pri odabiranju odgovarajuće trase:

- Tradicionalno se trasa za takmičarsko hodaње za olimpijske igre i svetska prvenstva postavlja da trka počinje i da se završava na glavnom stadionu. Ponekad IAAF odobrava da start i cilj budu van stadiona.
- Prihvatljive su i trase tamo i nazad samo ako se održavaju na putu dovoljne širine da se izbegnu uska okretišta. Trase moraju imati okretišta čiji je poluprečnik najmanje 7,5 metara.
- Iako Član 230.10 pod (a) omogućava trase 1km ili 2km, preporučene dužine trasa za takmičenja na 10 km, 20 km i 50 km su kao što sledi:

Distanca	Trasa tamo i nazad
10 km	1 km
20 km	1km ili 2 km
50 km	2 km

- Trase ne smeju biti sa velikim nagibom, naročito na nizbrdicama. Površina trase mora biti glatka, bez rupa i ne sme biti od rastresitih materijala.
- Na olimpijskim igrama i svetskim prvenstvima, kada je cilj na stadionu, trasa ne bi trebala biti udaljena više od 1 km od stadiona.
- Oko trase potrebno je da bude dovoljno mesta za postavku stanica medicinske pomoći i stanica za okrepu i stanica sa sunderima/napitcima. Takođe mora biti prostora za brojače krugova, sudije, sudije na stazi, start i cilj, toalete, šefove i da tabla bude dostupna.

9.2 SATNICA

U principu sva takmičenja u takmičarskom hodaњу moraju se isplanirati tako da svi takmičari počinju i završavaju po dnevnom svetlu (vidi Član 230.13 Pravila IAAF).

Sva takmičenja moraju se održavati tokom onog dela dana kada je temperatura niža od maksimalne i nisu ekstremni vremenski uslovi.

9.3 MAPA TRKE (vidi 4.4)

Mapa trke je veoma važno sredstvo koje se koristi za upoznavanje svih onih koji su uključeni u takmičenje u pogledu položaja kljunih funkcionalnih oblasti, kao što su stanice za pića/sundere, start i cilj, toaleti, lekarska služba i dr.

Mapa trke ne mora biti nacrtana u razmeri, ali mora da pokazuje tačan položaj tehničkih detalja.

Mapa mora biti podeljena svim službenim licima, ekipama (trenerima i trkačima), štampi i televiziji. i sl. Mapa se koristi na tehničkom sastanku koji se održava pre takmičenja.

9.4 BEZBEDNOST STAZE

Trasa mora biti zatvorena za gledaoce i vozila pre trke barikadama, konopcima, kupama i sl. Obezbeđenje i policija služe da obezbede trasu, nadgledaju zonu zagrevanja, oblast doping kontrole i sl. (pogledaj Član 230.8 pod (a) Pravila IAAF).

Naročito je važno zadržati gledaoce i televizijska vozila da ne blokiraju rad sudija i ne ometaju takmičare.

Na cilju se mogu nalaziti samo službena lica.

Niko ne može stajati ispred table.

Na okrepnim stanicama i stanicama sa pićima/sunderima bi trebala biti samo službena lica koja su zadužena za ovu oblast i članovi timova kojima je to dozvoljeno.

9.5 KOORDINATOR SUDIJA

Ovo lice je odgovorno za logistiku sudijskom timu, uključujući sve sudije, zapisničara, sakupljače kartona i td.

U ovo ulazi i snabdevanje sudija žutim i crvenim znakovima i diskvalifikacije, crvenim kartonima, sudijskim zbirnim zapisnikom, zapisnikom sudije za hodanje, mapama trke. U dužnost koordinатора spada i organizovanje sastanka sudija pre i posle takmičenja.

9.6 SAKUPLJAČI KARTONA

Sakupljači kartona na biciklima/rolerima koriste se u svim trkama po putu da sakupljaju sudijske kartone tokom svih trka. Oni odmah nose kartone zapisničaru, koji se obično nalazi pored table.

Za nesmetano odvijanje takmičenja potreban je dovoljan broj sakupljača kartona kako bi istovremeno bila pokrivena cela staza. Maksimalan broj bi bio dva po sudija, a minimalno polovina od tog broja u zavisnosti od konfiguracije staze i dužine kruga.

Naročitu pažnju treba obratiti da se pokrije deo trase povratka na stadion.

Sakupljači kartona, bilo da su na biciklima ili rolerima, moraju biti izuzetno pažljivi da nebi smetali sportistima.

Primedba: Elektronski sistem prikupljanja informacija, razvijen da poboljša sistem komunikacije između službenih lica, koristi se za takmičenja iz Člana 1.1.(a) Pravila. Ipak, stari sistem sa biciklistima će se koristiti na svim ostalim takmičenjima.

9.7 SUDIJE I ZAPISNIČAR

Sudije i zapisničar Šefa sudija za međunarodna takmičenja biraju se iz reda sudija međunarodne kategorije. Njihove dužnosti su objašnjene u delu Suđenje ovog priručnika.

9.8 OPERATER NA TABLI I NJEGOV POMOĆNIK

Odgovorni su za rad na tabli tokom svih trka. Ovo znači da tabla(e) bude postavljena na pravom mestu na trasi zajedno sa potrebnom opremom (kopijom brojeva takmičara ili, zavisno od vrste semafora koji se koristi - crni marker, crveni marker, sto i stolice itd).

Najbolja lokacija za tablu je obično na kratkom rastojanju (npr. 100 metara) pre cilja.

Tokom trke operater mora tesno sarađivati sa zapisničarom da bi se osiguralo ispravno i blagovremeno objavljivanje crvenih kartona na tabli, nakon što ih zapisničar evidentira u Sudijski zbirni zapisnik.

9.9 GLAVNI BROJAČ KRUGOVA I BROJAČI KRUGOVA

Ovo je jedan od najvažnijih tehničkih aspekata koji direktno utiče na uspešnost takmičenja. Brojači krugova moraju se nalaziti neposredno (npr. 50 metara) ispred cilja. Jedan brojač krugova može pratiti najviše šest takmičara, poželjno iz iste zemlje, kako bi ih lakše identifikovao.

Svaki od brojača krugova zapisuje zbirno vreme po krugu u zapisnik u kom su upisani brojevi svakog od takmičara.

Glavni brojač(i) krugova, jedan na pet brojača, pomaže brojačima krugova da identifikuju trkače, ukoliko je to potrebno. On je odgovoran za obaveštavanje sudija na cilju koji od takmičara završava trku, a koji ima još krugova.

9.10 SUDIJE NA CILJU

Nezavisno od merilaca vremena na startu i cilju su službena lica koja se brinu o finkcionisanju starta trke (postavljaju takmičare na startnu liniju prema žrebu), i imaju složenu funkciju da obaveštavaju takmičare koliko su krugova prešli, koliko im je još ostalo do kraja trke i kada ulaze u cilj. Ova poslednja funkcija je veoma značajna i zahteva saradnju sa timom brojača krugova. „Spoter“ (lice koje najavljuje dolazak hodača) se koristi kao ispomoć u ovom zadatku.

Kada vodeći takmičar uđe u poslednji krug, „spoter“ zauzima poziciju oko 100 metara pre cilja. On čita brojeve takmičara, i signalizira broj

brojačima krugova. Korišćenje „voki-toki“ aparata može pomoći tokom tog procesa.

Odgovarajući brojač krugova tada obaveštava službena lica sa cilja da li hodač završava ili ima još krugova.

Posebna staza mora biti obeležena kupama da bi se odvojili hodači koji završavaju trku od onih kojima je ostalo još krugova.

Kada sportisti koriste transpodere, broj brojača krugova i službenih lica na cilju može se smanjiti.

9.11 STANICE SA PIĆIMA I SUNĐERIMA (10 km, 20 km i 50 km)

Prema IAAF-ovom Članu 230.9 Pravila stanice sa pićima/sunđerima treba da se obezbede na odgovarajućim intervalima. Postavljaju se na stazu tako da im hodači mogu lako prići.

Najbolje aranžiranje na stanici(ama) za pića je da čaše budu do pola napunjene i postavljene na stolovima visine 1 m. Hodači se mogu lako okrenuti ka stolovima i uzeti čaše.

Stanica sa pićima/sunderima

Prateća lica paze da čaše budu pune i da bačene budu uklonjene sa staze. Za bacanje upotrebljenjih čaša služi velika kanta za smeće.

Najbolje aranžiranje stanica sa sunderima je da prateća lica sundere srednje veličine uzete iz velikih kofa sa vodom postave na dugačke stolove visine oko 1 metar tako da ih hodači mogu lako dohvatiti.

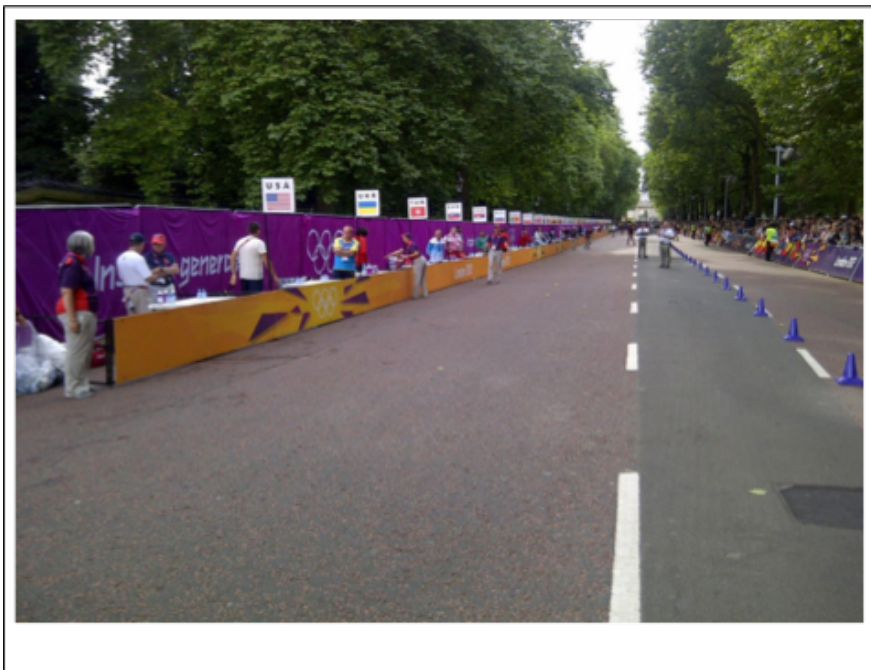
Prema Članu 230.9 Pravila osveženja, koja obezbeđuju organizacioni komitet ili sportisti, će biti postavljena na stolove udaljene 1,5 m ili 2 m označe imenom države sportiste (ili kodom od 3 slova). Ona će biti postavljena tako da budu lako dostupna takmičaru, koji ih sam uzima, ili ovlašćenoj osobi koja mu je predaje u ruke.

Službenom licu treba da bude dodeljena dužnost nadzora nad okrepnom stanicom, kako bi se osiguralo da najviše dvoje ljudi iz svake od država bude prisutno pored stola sa okrepom. *(Napomena: Na takmičenjima gde jednu državu može da predstavlja više od troje sportista tehničkim uputstvom se može dozvoliti veći broj službenih lica pored stola sa okrepom)*

Ni pod kojim uslovima niko ne sme trčati pored hodača dok mu dodaje osveženje.

Pažnja treba da bude posvećena da pomagači dok sakupljaju sa trase upotrebljene boce ne ometaju hodače.

Okrepna stanica

9.12 KOMPJUTERSKE OPERACIJE I REZULTATATI

Kompjuterski program služi za izradu i štampanje prolaznih vremena i konačnih rezultata. Ovo treba uraditi što pre nakon svake trke.

Zapisnik konačnih rezultata treba da sadrži vremena i mesta za svakog takmičara uključujući i diskvalifikovane (DQ). Oni koji nisu završili trku (DNF) se navode na kraju.

Ukoliko je ekipno takmičenje deo nekog prvenstva, posebni ekipni rezultati treba da budu deo ukupnih rezultata.

Na IAAF Svetskom ekipnom prvenstvu u takmičarskom hodanju, bodovanje ekipa vrši se na sledeći način:

- Svaka od trka se boduje posebno.
- Tri takmičara će ući u skor u svakoj od trka (dva u juniorskim trkama).
- Rezultat tima će biti određeni sabiranjem plasmana takmičara svakog od ekipa.
- Tim koji ima najmanji zbir bodova će biti proglašen za pobednika. Ako ekipa ne uspe da završi sa kompletnim timom, hodači koji završe trku će se računati u rezultatima kao pojedinci.
- Neće se vršiti nikakvo prilagođavanje u plasmanu zvaničnih ekipa u odnosu na članove tima koji nisu ušli u bodovanje ili pojedinaca.
- U slučaju nerešenog rezultata biće odlučeno u korist ekipe čiji je poslednji bodovani član bolje plasiran.

9.13 MERENJE VREMENA

Merenje vremena na takmičenjima u takmičarskom hodanju po putu vrši se u saglasnosti sa Članom 165.23. Pravila. Na svim distancama vreme se određuje sa tačnošću do 1/100 sekunde, a zaokružuje se na celu sekundu naviše. Primer: za 20 km muškarci hodanje 1:22:44,32 piše se kao 1:22:45.

Vremena svih takmičara koji su završili trku će biti zabeležena.

Prolazna vremena će biti zabeležena u trkama na 20 km za muškarce i žene na 5 km, 10 km i 15 km i na 50 km za muškarce na 10 km, 20 km, 30 km i 40 km.

9.14 TEHNIČKI SASTANAK

Dan pre početka takmičenja potrebno je održati tehnički sastanak sa ciljem da se razmotre tehnički aspekti takmičenja.

Tehnički delegat treba da predsedava sastankom.

Vođe ekipa treba da dostave pitanja u vezi sa tehničkim aspektima takmičenja pre sastanka ako nisu navedena u Biltenu.

9.15 DOPING KONTROLA

Doping kontrola će se sprovesti prema IAAF Pravilima i Proceduralnim smernicama za doping kontrolu.

9.16 DRUGA VAŽNA PITANJA

Drugi važna tehnička pitanja obuhvataju prezentaciju objekata - audio sistem, muzika, spikeri, medicinske usluge, zona zagrevanja, toaleti, gledaoci / VIP sedišta, vrhovna sudijska komisija, (formulari za žalbe), osveženje za službena lica i dodela medalja.

9.17 SVETSKI REKORDI U TAKMIČARSKOM HODANJU

Po Članu 260.25 Pravila IAAF, najmanje troje sudija, koji su međunarodne sudije za takmičarsko hodaње ili na IAAF nivou ili na kontinentalnom nivou, će učestvovati u takmičenju i potpisati rekordni zapisnik.

Trasa mora biti premerena od strane jednog, ili više, merilaca nivoa "A" ili "B" priznatih od IAAF/AIMS.

Krug ne bi trebalo da bude kraći od 1 km ni duži od 2 km sa mogućim startom i ciljem na stadionu.

Svaki merilac koji je prvobitno merio trasu, ili drugi merilac "A" ili "B" nivoa koji poseduje komplet izmerenih podataka mora potvrditi da se trasu koju je izmerio poklapa sa trasom takmičenja.

Trasa mora biti verifikovana (tj. ponovo premerena) najkasnije, ukoliko je moguće, pre trke, na dan trke ili praktično neposredno posle trke, po mogućstvu od strane drugog merioca "A" stepena od onog koji je uradio prvo merenje. *(Napomena: Ako su trasu prvi put premerila najmanje dva merioca "A" ili jedan "A" i jedan "B" stepena, i najmanje jedan od njih da je prisutan na trci i da je potvrdio validnost trase po Članu 260.29(c) Pravila, biće potrebna ponovna provera u skladu sa Članom 260.29(d) Pravila).*

Svetski recordi u takmičarskom hodaњу po putu postavljeni na međudistancama u trci moraju biti u skladu sa uslovima utvrđenim Članom 260. Pravila. Međudistance moraju biti izmerene i označene tokom merenja trase i moraju da budu verifikovane u skladu sa Članom 260.29 (d) Pravila. *(Napomena: Preporučuje se da nacionalne organizacije i regionalna udruženja usvoje slična pravila za priznavanje vlastitih rekorda).*

10. IAAF PRAVILO “KAZNENE ZONE”

10.1 UVOD

Poštujući predlog IAAF Komisije za takmičarsko hodaње iz aprila 2013. Savet IAAF-a je odlučio da, počevši od 2014, na svim nacionalnim nivoima takmičenja u takmičarskom hodaњу za atleтиčare ispod 16 godina budu sprovedena, što je više moguće, sa nekom vrstom “kaznene zone”, uglavnom sa ciljem smanjenja (ako ne i eliminisanja) u potpunosti diskvalifikacija.

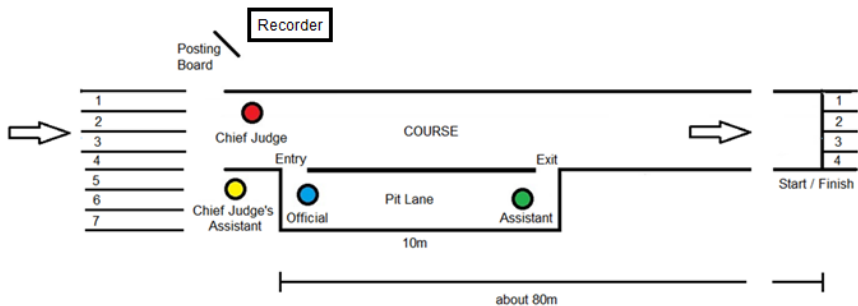
Radna grupa je formirana da razvije adekvatan okvir za praktičnu primenu pravila kaznene zone, a skup operativnih smernica je prikazan u nastavku.

Ovaj vodič je napravljen za takmičenja koja se održavaju na stazi za distance od 5.000 m ili 10.000 m (uobičajeno za mlade atleтиčare) u skladu sa Članom 230.2(e) IAAF Pravila, odnosno sa šest sudija za takmičarsko hodaње, uključujući i Šefa sudija. Ako će se takmičanje održati na putu u interesu pravičnosti, treba primeniti uslove slične onima na stazi (broj i pozicije sudija, dužina kruga, pozicija kaznene zone, i dr).

10.2 POSTAVKA KAZNENE ZONE

(za takmičenja na stazi – pogledaj dole)

- Trebalo bi da se nalazi u ciljnoj ravlini, u stazama od 5 do 7, na oko 80 m pre cilja i ispred table.
- Ima jedan ulaz i jedan izlaz na suprotnim krajevima (oba iste veličine) i 10 m dužine (maksimalno). Širina može varirati, ali treba da bude takva da omoguću da 5 sportista bude istovremeno.
- Male prepreke, ili kupe, treba da se koriste da se jasno identifikuje kazneni prostor.
- Sportista ima pravo da SE zaustavi, ili da nastaviti kretanje, unutar kaznenog prostora, međutim, neće biti nikakvih klupa i nema pristup osvježanju, piću, sunderima ili drugoj vrsta pomoći, ali je komunikacija sa trenerima dozvoljena.
- Postavka za takmičenja na putu treba da bude slična, u skladu sa postojećim prostornim ograničenjima.

Primer postavke za takmičenje na stazi

10.3 DODATNA SLUŽBENA LICA

- Pored svakog od sudija za takmičarsko hodaње moraju biti 2 sakupljača crvenih kartona da bi se osigurala najbrža moguća isportuka crvenih kartona do zapisničara.
- Potreni su i 1 službeno lice i 1 pomoćnik da upravljaju radom u kaznenoj zoni (zaduženi za ulazak i izlazak takmičara, plus kontrola kaznenog vremena).
- 1 asistent Šefa sudija će biti u obavezi da pomogne Šefu sudija u vezi komunikacije o kaznenom vremenu, naročito u poslednjem krugu.

10.4 SUĐENJE

IAAF pravilo za takmičarsko hodaње (230) mora biti primenjeno uz određeno prilagođavanje:

- Kada jedan atletičar dobije 3 crvena kartona, on mora komunicirati sa Šefom sudija ili njegovim pomoćnikom koji će mu pokazati znak sa kaznenim vremenom sa obe strane i on se prvom prilikom mora zaustaviti u kaznenoj zoni. U zavisnosti od takmičarske distance primenjivaće se sledeće kazne:
 - Trke kraće od 5000 m 60 sekundi
 - Trke duže od 5000 m i kraće od 10.000 m 120 sekundi
- Prvom prilikom sportistu će pomoćnik Šefa sudija odvesti u kaznenu zonu.
- Kazneno vreme kreće čim sportista uđe u kaznenu zonu.

- Sportisti će biti pokazana odgovarajuća kartica kojom ga obaveštavaju da je ostalo 10 sekundi kazne.
- Nakon kaznenog vremena, prateći uputstva funkcionera koji rukovodi u kaznenom prostoru, sportista se ponovo vraća u trku.
- Sportisti se ne sudi u kaznenoj zoni.
- Ako sportista zatim dobije dodatni crveni karton(e) (od sudije koji nije prethodno poslao nijedan), on će biti diskvalifikovan, i Šef sudija ili njegov pomoćnik moraju ga u najkraćem mogućem roku obavestiti o diskvalifikaciji.
- Ako sportista dobije 4 ili više crvenih kartona pre zaustavljanja u kaznenoj zoni, sportista će biti diskvalifikovan i Šef sudija ili njegov pomoćnik moraju ga u najkraćem mogućem roku obavestiti o diskvalifikaciji.
- Ako sportista dobije treći crveni karton u kasnoj fazi trke, a nije moguće da ga Šef sudija ili njegov pomoćnik obaveste da mora da stane u kaznenoj zoni, sportista treba da završi trku i kazneno vreme (60 ili 120 sekundi) se dodaje njegovom zvaničnom vremenu.
- Glavni sudija zadržava moć da odmah diskvalifikuje sportistu u poslednjih 100 m trke (nema kaznenog vremena).

KATEGORIJE I DUŽINE STAZA

Kategorija	Dvorana	Staza	Po putu
Pioniri		1000 m, 3000 m	3 km
Pionirke		1000 m, 2000 m	2 km
Juniori		10.000 m	10 km
Juniorke		5000 m, 10.000 m	5 km, 10 km
Seniori	5000 m	10.000 m, 20.000 m, 30.000 m, 50.000 m	10 km, 20 km, 50 km
Seniorke	3000 m	5000 m, 10.000 m, 20.000 m	5 km, 20 km
Veterani	3000 m	5000 m	10 km, 30 km
Veteranke	3000 m	5000 m	10 km, 20 km